

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1987/111
KARAR NO : 1987/115

ÖZET : Askeri ve adli yargıya tabi kişilerce müştereken işlenen ve Askeri Ceza Kanunu'nun kapsamına giren suça ait davanın, 353 Sayılı Kanun'un 12.maddesi uyarınca, askeri yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Tck. 209, 225, 227. md.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Muharrem Özgel, Davut Kılıç, Mehmet Yalçın, Hilmi Uçun, Adnan Seyitoğlu.

O L A Y : Kadıköy Sorgu Hakimliği 11-3-1980 gün, 17-30 sayı ile; sanıklardan Meryem Evin Taylan'ın 30-12-1979 gecesi yurda kaçak olarak eşya soktuğu ve sıkıyönetim faaliyeti sırasında hüviyet kontrolü için karakola götürüldüğünde bu eşyalar hakkında işlem yapılmaması için karakolda görevli Başkomser sanık Muharrem Özgel ile Astsb. Adnan Seyitoğlu ve polis memurları Davut Kılıç, Mehmet Yalçın ve Hilmi Uçun'a rüşvet verdiği ve suçun 1402 Sayılı Kanun'un 14.maddesi kapsamına girdiğini belirterek dosyanın İstanbul Sıkıyönetim Adli Müşavirliği'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı: 15-6-1982 gününde, 1980/867, 1982/1460 sayılı iddianame ile; 30-12-1979 gecesi İsviçre'den uçakla yurda gelen Meryem Evin Taylan'ın eşyaları ile birlikte gümrük kontrolünden geçerek yurda girdiği ve bavullarını bir münübüse koyarak Moda'ya evine giderken geceleyin kimlik kontrolü yapan güvenlik kuvvetlerince bavul adedi çok görülerek, Hasanpaşa Karakoluna götürüldüğü ve orada görevli sanık polisler tarafından kontrol yapıldığı, bu arada sanıkların gümrük görevlisi gibi hareket ederek manevi cebir ve baskı ile mağdure Meryem Evin Taylan'dan menfaat sağladıkları ileri sürülerek, sanık karakol görevlileri Muharrem Özgül, Davut Kılıç, Mehmet Yalçın ve Hilmi Acun'un TCK.nun 209.ve 227. ve sanık Adnan Seyitoğlu'nun da TCK.nun 227.ve 225. maddelerle tecziyeleri istemiyle haklarında kamu davası açmıştır.

İstanbul Sıkıyönetim 2 No'lu Askeri Mahkemesi: 8-10-1982 gününde, 1982/478-558 sayı ile; karakol görevlisi olan sanıkların, karakolda şüphe üzerine arama yaptıkları, kendilerine kimlik kontrolü veya herhangi bir sıkıyönetim görevi verildiği hususunda bir belge ve bulgu bulunmadığı ve sanık Adnan Seyitoğlu'nun 32.Piyade Alayı Muhabere Destek Bölüğü'nde olup, İstanbul Merkez Komutanlığı'nda görev yapmadığı ve bu itibarla atılı suçun 1402 Sayılı Kanun'un 14.maddesi kapsamına girmediği gerekçesiyle mahkemesinin görevsizliğine ve dosyanın Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Bu karar sıkıyönetim komutanlığı tarafından temyiz edilmiş ve Askeri Yargıtay 2.Dairesi; 9-2-1983 gününde,1983/155-131 sayı ile;(sanıklar başkomser Muharrem Özgel ile polis memurları Davut Kılıç,Mehmet Yalçın ve Hilmi Uzun'un olay sırasında Hasanpaşa Karakolunda görevli emniyet mensubu buldukları,sanık Piyade Astsb.Çevş.Adnan Seyitoğlu'nun ise, olay sırasında karakolda görevli olmadığı,bu yüzden tüm sanıkların atılı suçları sıkıyönetim hizmet ve görevleri ile ilgili olarak veya sıkıyönetim hizmet ve görevlerinin yapılması sırasında işlemediklerinden,davaya bakmaya sıkıyönetim askeri mahkemesi görevli değilse de;

1632 Sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 135.maddesinde " askeri şahıslardan herhangi biri TCK.nun 3.mabının 3.faslında yazılı suçlardan birini işlerse, o fasıldaki cezalarla cezalandırılır" hükmü yer almıştır.Bu fasıl, TCK.nun 211. ilâ 227.maddelerini kapsamaktadır.Sanıklardan Piyade Astsb.Adnan Seyitoğlu hakkında da bu fasla dahil olan 227.madde uyarınca tecziyesi istemiyle kamu davası açılmıştır.Yine, 353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu'nun 12.maddesinde de, " askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde eğer suç Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı bir suç ise,sanıkların yargılanmaları askeri mahkemelere,eğer suç Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olmayan bir suç ise,adliye mahkemelerine aittir" hükmü bulunmaktadır.Bu hükümlere göre sanıklardan Adnan Seyitoğlu,asker kişi olup,bu suçu nedeniyle de mensup olduğu birliğin tabi bulunduğu askeri mahkemede yargılanması gerekecektir.

Suç tarihinde emniyet mensubu bulunan diğer sanıklarında atılı suçu sanık Adnan Seyitoğlu ile müştereken işledikleri anlaşıldığından,353 Sayılı Kanunu'n 12.maddesi hükmü uyarınca bu sanıkların dahi askeri mahkemede yargılanmaları gerekmektedir.

Bu durumda, Piyade Astsb.Çevş. Adnan Seyitoğlu'nun mensubu bulunduğu birliğin bağlı olduğu askeri mahkemenin tesbiti ile bu mahkemenin yargılama görevine girdiği belirtilip görevsizlik kararı verilmesi gerekirken, adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda görevsizlik kararı verilmesi usul ve yasaya uygun bulunmamaktadır.) gerekçesiyle,hükmün bozulmasına karar vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim 2 No'lu Askeri Mahkemesi: 29-3-1983 gününde,1983/69-120 sayı ile; Askeri Yargıtay bozma ilâmına uyulmasına ve Askeri Ceza Kanunu'nun 135.ve 353 Sayılı Kanun'un 12.ve 176.maddeleri gereğince mahkemesinin yetkisizliğine ve dosyanın 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi: 15-11-1983 gününde,1983/687-1430 sayı ile; asker sanık Adnan Seyitoğlu'na atılı suçun,TCK.nun 227.maddesinde yazılı suçu oluşturmayıp,diğer sivil sanıklarla müştereken TCK.nun 209.

...../.....

Handwritten signature

maddesindeki irtikap suçunu oluşturduğunu ve bu suçun askeri suçlardan bulunmadığını ve 353 Sayılı Kanun'un 12.maddesi uyarınca davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğini belirterek görevsizliğe ve dosyanın Kadıköy Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

Kadıköy 2.Ağır Ceza Mahkemesi: 19-11-1986 gününde,Esas-1984/26, Karar-1986/254 sayı ile; Askeri Yargıtay ilâmında da açıklandığı üzere,Askeri Ceza Kanunu'nun 135.maddesinde yer alan hükme göre sanıklardan asker kişi olan Adnan Seyitoğlu'nun suçuna iştirak eden diğer sivil emniyet mensubu sanıklarla birlikte işlenen suça ait davanın 353 Sayılı Kanun'un 12.maddesi gereğince askeri mahkemede görülmesi gerektiğini belirterek görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece; İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi ile,Kadıköy 2.Ağır Ceza Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında,2247 Sayılı Kanun'un 14.maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuş ve dosya C.Başsavcılığı'nın 11-11-1987 gün,3987 sayılı yazısı ile Uyuşmazlık Mahkememiz'e gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Selahattin Metin'in Başkanlığı'nda,Mebrure Gözdemir, Adnan Hamzaoğulları,Uzel Kızılkılıç,Yavuz T.Özgen,Nursafa Pandar, ve Dr.Önder Ayhan'ın katılmaları ile yaptığı,28-12-1987 günlü toplantıda, geçici raportör Hakim İsmet Köker'in raporu ile dosyadaki belgeler ve Cumhuriyet Başsavcılığı ile Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın, askeri yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya,Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Bekir Mavıoğlu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Caner Seben'in aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

İncelenen dosya içeriğinden, geceleyin yanında çok sayıda bavulla ve bir münübüsle evine giderken şüphe üzerine karakola getirilen Meryem Evin Taylan'dan,Başkomser sanık Muharrem Özgel ile karakolda görevli polis memuru sanıklar Davut Kılıç,Mehmet Yalçın ve Hilmi Uzun'un rüşvet aldıkları ve o sırada karakolda bulunan ve ancak karakolda herhangi bir görevi olmayan astsb.çvş.Adnan Seyitoğlu'na da polis olan sanıkların sus payı olarak bir miktar dolar ve mark verdiklerinin ileri sürüldüğü anlaşılmaktadır.

Sanık Piyade Astsb.Çvş.Adnan Seyitoğlu hakkında,TCK.nun 227.maddesi uyarınca tecziyesi istemiyle kamu davası açılmıştır.Asker olan sanık Adnan Seyitoğlu'na atılı bu eylemin,TCK.nun 3.babının 3.faslında yer alan suçlardan olmasına ve Askeri Ceza Kanunu'nun 135.maddesiyle bu konuda TCK.nuna atıf yapıldığı cihetle ve 353 Sayılı Kanun'un 12.maddesinde,askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde,bu suçun Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı suçlardan olması taktirinde yargılamanın askeri mahkemelerde yapılacağı belirtilmiş bulunmasına göre, davanın askeri yargı yerinde görülmesi ve bu nedenle, İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre askeri yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, İstanbul 1.Ordu Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nin 15-11-1983 günlü, 1983/687-1430 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 28-12-1987 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selahattin Metin

Üye
Mehrur Gözdemir

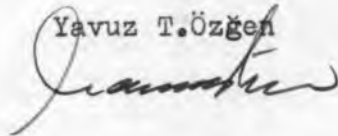
Üye
Adnan Hamzaoğulları Uzel Kızılkılıç

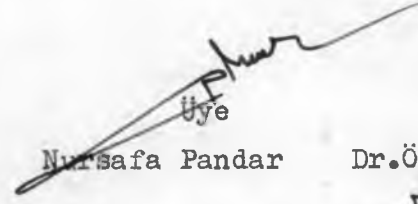
Üye
Uzel Kızılkılıç

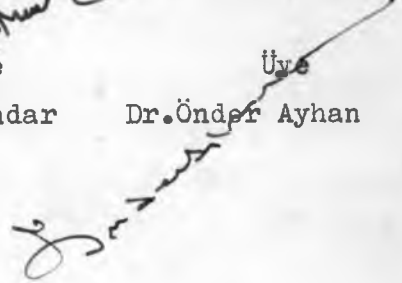
Üye
Yavuz T.Özgen

Üye
Nursafa Pandar

Üye
Dr.Önder Ayhan

S.Y.

İl